

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen siemenkauppalaiksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 45/2000 vp siemenkauppalaiksi. Eduskunnalle on maa- ja metsätalousvaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 7/2000 vp.

Eduskunta edellyttää, että hallituksen tulee vaikuttaa EU:n komissioon siten, että komissio tekee ehdotuksen, joka mahdollistaa toimenpiteet maamme siemenhuollon toimivuuden ja Suomen oloissa käyttökelpoisen sie-

menen perinnöllisen monimuotoisuuden säilyttämisen turvaamiseksi siten kuin eduskunta on jo aikaisemmin edellyttänyt.

Eduskunta edellyttää, että yhteisötasolla käytössä olevan kokeilutoiminnan puitteissa myös Suomessa mahdollistetaan alemman asteen säännöksillä irtotavarana toimitettavan kylvösiemenen markkinointi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Siemenkauppalaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tavoite

Tämän lain tarkoituksena on ylläpitää korkealaatuista kasvintuotantoa edistämällä hyvälaatuisen ja Suomen kasvuolosuhteisiin sopivan kylvösiemenen tarjontaa ja käyttöä sekä tarvittavien tietojen antamista kylvösiemenestä.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan pelto- ja puutarhakasvien kylvösiemenen tuotantoon, markkinointiin, maahantuontiin ja maastavientiin. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tämän lain soveltamisesta viljelysopimukseen perustuvaan kylvösiemenen luovuttamiseen viljelijälle sekä soveltamista koskevista ehdoista.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kylvösiemenellä* kylvettäväksi tarkoitettuja siemeniä ja siemenperunoita;

2) *markkinoinnilla* kylvösiemenen myymistä tai muuta luovuttamista korvausta vastaan, varastoimista myyntitarkoituksessa, myyntiin tarjoamista, toimittamista vastikkeetta kaupallisessa hyödyntämistarkoituksessa sekä kylvösiemenen asettamista saataville maksua vastaan tai ilmaiseksi Euroopan unionin markkinoilla unionin alueella tapahtuvaa jakelua tai käyttöä varten;

3) *maahantuonnilla* kylvösiemenen tuontia muista kuin Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen jäsenvaltioista;

4) *maastaviennillä* kylvösiemenen vientiä muihin kuin Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen jäsenvaltioihin;

5) *sertifioidulla kylvösiemenellä* perussiemenen tai sertifioitun kylvösiemenen virallisesti varmennettua kauppaerää, jonka myyntipäällys on virallisesti suljettu ja varustettu vakuustodistuksella sen jälkeen, kun

siemenviljelyksen tarkastuksessa ja kunnostetusta siemenerästä virallisesti otetun näytteen tarkastuksessa on todettu, että siemenerä on oikein nimettyä ja lajikepuhdasta ja että se täyttää kysymyksessä olevalle siemenluokalle asetetut laatuvaatimukset;

6) *geeniteknikalla muunnetulla kylvösiemenellä* kylvösiementä, joka koostuu geeniteknikalla muunnetusta organismista, sisältää tällaista organismia tai on tuotettu tällaisesta organismista, jos tieteellisesti voidaan osoittaa, että kylvösiemenen arvioidut ominaisuudet, mukaan lukien kylvösiemenen sisältämä geeni, eroavat tavanomaisen kylvösiemenen vastaavista ominaisuuksista;

7) *elinkeinonharjoittajalla* luonnollista henkilöä tai yksityistä tai julkista oikeushenkilöä, joka ammattimaisesti tuottaa, pakkaa, markkinoi, maahantuo tai maastavie kylvösiementä.

2 luku

Kylvösiemenen markkinointi

4 §

Sertifioitu kylvösiemen

Markkinoida saa vain sertifioitua kylvösiementä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset sertifioitujen kylvösiemenen lajikeaitoutta ja laatua koskevista vaatimuksista sekä muista sertifioinnin edellytyksistä, kylvösiemenen sertifioimisesta, muussa maassa sertifioitujen kylvösiemenen markkinoinnista Suomessa sekä sertifioitujen kylvösiemenen tuottamista, käsittelyä ja varastointia koskevista vaatimuksista.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, sertifioimattomana voidaan markkinoida:

1) pieniä määriä tieteellisiin tarkoituksiin tai jalostukseen tarkoitettua kylvösiementä;

2) vähäisiä määriä muuhun koekäyttöön tarkoitettua kylvösiementä, jos se on lajike, josta on tehty 5 §:ssä tarkoitettuun lajikeluetteloon hyväksymistä koskeva hakemus, ja vaadittavat viljelyarvokoeket on kahtena kasvukautena suoritettu;

3) nurmi- ja rehukasvien sekä öljy- ja kuitukasvien tuotantoon tarkoitettua lajikkeetonta kaupallista kylvösiementä;

4) vihanneskasvien standardisientä;

5) siementen raakaeriä, jotka toimitetaan

kunnostustoimintaa ja pakkaamista varten;

6) huoltovarmuusvarastoitua lajikkeellista siemenviljaa, jollei markkinoille muutoin pystytä toimittamaan siemenhuollon turvaamiseksi riittävästi sertifioitua kylvösiementä;

7) maataiskasvien siementä perinnöllisen monimuotoisuuden säilyttämistarkoituksessa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitettujen sertifioimattomien kylvösiemenen markkinoinnista sekä lajikeaitoutta, laatua, tuottamista, käsittelyä ja varastointia koskevista vaatimuksista.

5 §

Lajikeluettelo

Viljelykasvien lajikkeista pidetään lajikeluettelo. Lajike hyväksytään lajikeluetteloon, jos se on selvästi erottuva, pysyvä ja riittävän yhtenäinen ja jos sillä on riittävä viljely- ja käyttöarvo. Jos kysymys on geneettisesti muunnetusta lajikkeesta, lajikeluetteloon hyväksymisen edellytyksenä on lisäksi, että lajike täyttää 8 §:ssä tai sen nojalla säädetyt edellytykset. Hyväksymisestä päättää kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain (789/1992) 9 §:ssä tarkoitettu kasvilajikelautakunta, joka julkaisee vuosittain luettelon hyväksymistään lajikkeista.

Lajikkeen hyväksyminen lajikeluetteloon on voimassa hyväksymisvuotta seuraavan kymmenennen kalenterivuoden loppuun. Hyväksyminen voidaan uudistaa, jos se on perusteltua lajikkeen viljelyn merkittävyyden vuoksi ja lajike täyttää edelleen erottuvuutta, pysyvyyttä ja yhtenäisyyttä koskevat edellytykset. Uudistamista koskeva hakemus on tehtävä viimeistään kaksi vuotta ennen hyväksymisen voimassaoloajan päättymistä. Hyväksymisen voimassaoloaikaa on jatkettava toistaiseksi siihen asti, kunnes uudistamisesta päätetään.

Kasvilajikelautakunnan on peruutettava lajikkeen hyväksyminen, jos:

1) tutkimuksin osoitetaan, että lajike ei ole enää erottuva, pysyvä tai riittävän yhtenäinen; taikka

2) lajikkeen vastuuhenkilö tai -henkilöt sitä pyytävät, paitsi jos lajikkeen ylläpito taataan.

Kasvilajikelautakunta voi peruuttaa lajikkeen hyväksymisen, jos:

1) tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei nou-

dateta; taikka

2) hyväksymistä haettaessa tai tutkimusten aikana on annettu vääriä tai harhaanjohtavia tietoja niistä seikoista, joiden perusteella hyväksyminen tehdään.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset lajikeluetteloon hyväksymisen perusteista, hyväksymisen voimassaolosta ja peruuttamisesta, lajikkeiden nimestä ja muista luetteloon merkittävistä tiedoista, lajikkeen ylläpidosta, lajiketta luetteloon hyväksyttäessä ja luettelosta poistettaessa noudatettavasta menettelystä sekä luettelon julkaisemisesta ja ylläpidosta.

6 §

Lajikkeiden markkinointi

Lajiketta markkinoitaessa on ilmoitettava, onko lajikkeen soveltuvuus Suomen kasvuolosuhteisiin selvitetty. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ilmoituksen tekemisestä.

7 §

Lajikkeiden markkinointirajoitukset

Maa- ja metsätalousministeriö voi kieltää viljelykasvin lajikkeen kylvösiemenen markkinoinnin koko maassa tai määrätyllä alueella, jos:

1) lajiketta ei ole hyväksytty 5 §:ssä tarkoitettuun taikka Euroopan yhteisön tai Euroopan talousalueen viljelykasvien yleiseen lajikeluetteloon; tai

2) lajikkeen viljelystä saattaisi aiheutua kasvien terveyden kannalta vahinkoa muiden lajien tai lajikkeiden viljelylle.

Jos lajike on merkitty toisen Euroopan talousalueen valtion lajikeluetteloon taikka Euroopan yhteisön tai Euroopan talousalueen viljelykasvilajien yleiseen lajikeluetteloon, 1 momentissa tarkoitettua kieltoa määrättäessä noudatetaan Euroopan talousalueen perustamisesta tehdyssä sopimuksessa määrättyä menettelyä.

8 §

Geeniteknikalla muunnettu kylvösiemen

Sen lisäksi, mitä 4 §:ssä säädetään, geeniteknikalla muunnettua kylvösiementä saa tuottaa ja markkinoida vain, jos tarpeelliset

tutkimukset ja muut toimenpiteet ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien haitallisten vaikutusten toteamiseksi sekä välttämiseksi on tehty ja geneettisesti muunnettu kylvösiemen on hyväksytty geeniteknikkalain (377/1995) mukaisessa tai muussa kylvösiementen tuottamista ja markkinointia koskevien Euroopan yhteisön säännösten täytäntöön panemiseksi annetun lainsäädännön mukaisessa menettelyssä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetuista tutkimuksista ja toimenpiteistä ja niiden hyväksymisestä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen tutkimusten ja toimenpiteiden suorittamista ja hyväksymistä koskevasta menettelystä siltä osin kuin kysymys on muusta kuin geeniteknikkalain mukaisesta menettelystä. Ennen tässä momentissa tarkoitettujen säännösten antamista maa- ja metsätalousministeriön on pyydettävä asiasta sosiaali- ja terveysministeriön sekä ympäristöministeriön lausunto.

9 §

Pakkaaminen

Lopulliselle käyttäjälle markkinoitavaksi tarkoitettu kylvösiemen on suljettava pakkauksiin. Sertifioidun kylvösiemenen pakkaukset on suljettava Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen valvonnassa tai sen hyväksymällä tavalla. Tarkastuskeskus voi yksittäistapauksissa sallia kylvösiemenen toimitamisen pakkaamattomana lopulliselle käyttäjälle sen mukaan kuin kylvösiementen tuottamista ja markkinointia koskevissa Euroopan yhteisön säännöksissä säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset kylvösiemenen pakkaamisesta ja myyntierien koosta sekä pakkaamattoman siemenen toimittamisesta lopulliselle käyttäjälle.

10 §

Merkitseminen

Kylvösiemenen ostajalle on pakkauksessa tai siementavaraa seuraavissa asiakirjoissa annettava tarpeelliset tiedot kylvösiemenestä. Osa tiedoista voidaan antaa ennakkotietoina,

joiden lopullinen sisältö on jälkeensä ilmoitettava ostajalle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset pakkausten ja kylvösiemenerien merkitsemisestä, ostajalle annettavista tiedoista ja niiden julkaisemisesta sekä ennakkotietojen käyttöehdoista.

3 luku

Toiminnan harjoittaminen

11 §

Pakkauslupa

Kylvösiemenen pakkaaminen markkinointia varten on sallittua vain luvan nojalla. Lupa voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Luvan myöntämisestä päättää Kasvintuotannon tarkastuskeskus, jonka on ennen luvan myöntämistä tehtävä hakijan toimitiloissa katselmus sen selvittämiseksi, ovatko luvan myöntämisen edellytykset olemassa.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijan käytettävissä on riittävät laitteistot ja muu varustus sekä ammattitaitoinen henkilökunta kylvösiemenen siemenerien saattamiseksi markkinointikelpoiseksi.

Elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava luvanvaraisen toiminnan aloittamisesta, lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista muutoksista kirjallisesti Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luvan myöntämisestä ja hakemisesta, lupaehdoista sekä ilmoituksen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen myöntämisen edellytyksiä ei enää ole olemassa, jos luvan haltija tahallaan markkinoi kylvösiementä vastoin 4 §:ssä säädettyä sertifiointivaatimusta taikka jos luvan haltija tai pakkaustoiminnasta muutoin vastuussa oleva on tuomittu rangaistukseen 34 §:ssä säädetystä siemenkaupparikkomuksesta.

12 §

Ilmoitusvelvollisuus

Kylvösiemenen markkinointia, maahan tuontia ja maastavientiä harjoittavan elinkei-

nonharjoittajan on tehtävä Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle kirjallinen ilmoitus toimintansa aloittamisesta, lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista muutoksista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ilmoituksen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

13 §

Velvollisuus tiedoston pitämiseen

Edellä 11 ja 12 §:ssä tarkoitetun elinkeinonharjoittajan on pidettävä toiminnastaan tiedostoa, josta tarvittaessa voidaan vaikeuksista selvittää valvontaa varten tarpeelliset tiedot.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tiedoston sisällöstä ja järjestämisestä.

14 §

Korvausvelvollisuus

Kylvösiemenen kunnostajan ja pakkaajan sekä sen, joka on tuonut siemenen Suomeen, on korvattava siemenen käyttäjälle vahinko, joka aiheutuu siitä, että kylvösiemen ei ole siitä annettujen tietojen mukaista tai siinä on muu virhe. Korvausvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos se, jolta vaaditaan korvausta, saattaa todennäköiseksi, ettei siemenessä ollut vahingon aiheuttanutta virhettä silloin, kun kylvösiemen toimitettiin markkinoille.

Kylvösiemenen muun markkinoille toimittajan vastuusta on voimassa, mitä kauppalaisissa (355/1987) säädetään.

4 luku

Viranomaiset

15 §

Yleinen ohjaus ja valvonta

Tämän lain täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle.

16 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Kasvintuotannon tarkastuskeskus. Kasvintuotannon tarkastuskeskus käyttää valvonnassa apunaan työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastoja ja kuntien maaseutuelinkeinöviranomaisia. Kylvösiemenen maahantuontia valvoo Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ohella tullilaitos.

17 §

Sertifiointiviranomainen

Kasvintuotannon tarkastuskeskus huolehtii sertifioitavan kylvösiemenen varmentamisesta.

18 §

Valtuutetut tarkastajat ja näytteenottajat

Sen lisäksi, mitä 16 §:ssä säädetään, Kasvintuotannon tarkastuskeskus käyttää tarkastus- ja valvontatehtävissä apunaan tehtävään kirjallisesti valtuuttamiaan tarkastajia ja näytteenottajia, jotka toimivat tarkastuskeskuksen valvonnassa. Valtuutetut tarkastajat ja näytteenottajat toimivat virkavastuulla.

Valtuutetun tarkastajan ja näytteenottajan esteellisyys sovelletaan, mitä hallintomenettelylain (598/1982) 10 §:ssä säädetään. Jos valtuutettu tarkastaja tai näytteenottaja on estynyt suorittamasta tehtäväänsä, Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi määrätä jonkun muun tilapäisesti suorittamaan hänen tehtäviään. Tilapäisesti määrättyyn henkilöön sovelletaan, mitä valtuutetusta tarkastajasta ja näytteenottajasta säädetään.

Valtuutetun tarkastajan ja näytteenottajan on tarkastusta tai näytteenottoa suorittaessaan kiinnitettävä huomiota siihen, että elinkeinonharjoittaja voi esittää hänelle omat näkemyksensä äidinkielellään suomeksi, ruotsiksi tai saameksi. Jos elinkeinonharjoittaja ei osaa kielilain (148/1922) mukaan käytettävää kieltä, tarkastajan tai näytteenottajan on huolehdittava siitä, että tarkastus tai näytteenotto toimitetaan huolehtimalla hallinto-

menettelylain 22 §:n mukaisesti tarvittavasta tulkitsemisesta tai kääntämisestä.

5 luku

Tarkastukset ja valvonta

19 §

Valvonnan järjestämisen yleiset periaatteet

Kylvösiemenen tuotantoa, markkinointia, maahantuontia ja maastavientiä on valvottava tasapuolisesti ja säännöllisesti, sekä erityisesti, kun on epäiltävissä, että kylvösiemenen tai siemenkauppaan liittyvä toiminta ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia. Valvontatoimenpiteiden on oltava tarkoituksenmukaisia ja ne on sopivalla tavalla kohdistettava kylvösiemenen tuotannon, käsittelyn sekä markkinoinnin eri vaiheisiin.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset valvonnan järjestämisen yleisistä periaatteista.

20 §

Valvontasuunnitelma

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen on laadittava vuosittain valvontasuunnitelma valvonnan järjestämiseksi. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset valvontasuunnitelmasta ja sen sisällöstä.

21 §

Tarkastusoikeus

Valvontaviranomaisilla sekä valtuutetuilla tarkastajilla ja näytteenottajilla on oikeus sertifiointia, tarkastusta ja valvontaa varten tarkastaa kylvösiemenviljelyksiä sekä niiden läheisyydessä sijaitsevia viljelyksiä ja alueita, kylvösiementä, kylvösiemenen tuotanto- ja pakkaustiloja, varastointi- ja myyntipaikkoja sekä kuljetusvälineitä, elinkeinonharjoittajan kirjanpitoa ja 13 §:ssä tarkoitettua

tiedostoa sekä ottaa maksutta tarpeellisia näytteitä kylvösiemenestä. Kotirauhan piirissä tarkastus tai näytteenotto saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä jonkun syyllistyneen tässä laissa rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

Suomessa voidaan hyväksyä toisessa valtiossa suoritettut viranomaisten tarkastukset.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tarkastusten suorittamisesta, näytteiden ottamisesta ja tutkimisesta, toisessa valtiossa suoritettujen tarkastusten hyväksymisestä sekä muusta tarkastus- ja valvontamenettelystä.

22 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisilla sekä valtuutetuilla tarkastajilla ja näytteenottajilla on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua tarkastusta ja valvontaa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat elinkeinonharjoittajalta.

23 §

Ulkomaiset tarkastajat

Mitä 21 ja 22 §:ssä säädetään Suomen viranomaisten tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta, koskee myös Euroopan yhteisön tarkastajia sekä Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tarkoitettuja ulkomaisia tarkastajia.

24 §

Valvontarekisterit

Kasvintuotannon tarkastuskeskus pitää valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä 11 §:ssä tarkoitetuista pakkausluvan saaneista elinkeinonharjoittajista ja 12 §:ssä tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista elinkeinonharjoittajista.

Rekistereihin merkitään seuraavat tiedot:

- 1) pakkausluvan saaneen tai ilmoitusvelvollisen elinkeinonharjoittajan nimi ja osoite sekä muut yhteystiedot;
- 2) toimipaikkojen osoitteet ja yhteystiedot;
- 3) toimiala;
- 4) pakkausluvan numero ja voimassaoloaika tai numero, jolla ilmoitusvelvollinen elinkeinonharjoittaja on merkitty rekisteriin;
- 5) jäljempänä 29—31 ja 34 §:n nojalla

määrätyt kiellot, rangaistukset ja muut toimenpiteet.

Tiedot poistetaan rekistereistä kolmen vuoden kuluessa siitä, kun elinkeinonharjoittaja on ilmoittanut Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle toimintansa lopettamisesta.

Henkilötietojen keräämiseen ja tallettamiseen 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin sekä rekistereihin talletettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (532/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekistrien pitämisestä.

25 §

Valvonnan tulosten julkaiseminen

Kasvintuotannon tarkastuskeskus julkaisee valvonnan tulokset. Tarkastuskeskus voi antaa valvonta- ja tarkastustoiminnassa kertyneitä tietoja kasvinjalostajan oikeudesta annetun lain 1 §:ssä tarkoitetuille lajikkeen omistajille.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset valvonnan tulosten julkaisemisesta ja tietojen luovuttamisesta.

26 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tässä laissa tarkoitettua tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammattisalaisuudesta luovuttaa syyttäjä- ja poliisiviranomaiselle pakkokeinolain (450/1987) 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettun rikoksen selvittämiseksi sekä tämän lain 15—17 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten.

27 §

Perittävät maksut

Tämän lain mukaisista suoritteista voidaan periä valtiolle maksuja siten kuin valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

28 §

Palkkiot ja kulujen korvaukset

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen valtuuttamille tarkastajille ja näytteenottajille voidaan suorittaa tarkastuksista ja näytteenotoista palkkiota ja kustannusten korvausta valtion talousarvion rajoissa. Palkkioiden ja korvausten suorittamisesta ja niiden perusteista päättää maa- ja metsätalousministeriö.

6 luku

Hallinnolliset pakkokeinot

29 §

Kylvösiemenen markkinointikielto

Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi kieltää kylvösiemenen tietyn erän markkinoinnin taikka kieltää pakkaamoa tai kylvösiemenen markkinointia, maahantuontia ja maastavientiä harjoittavaa elinkeinonharjoittajaa markkinoimasta kylvösiementä, jos kylvösiemen, sen pakkaaminen tai sitä koskevat merkinnät eivät täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia. Kielto voidaan määrätä myös vaatimusten täyttämistä koskevien tarpeellisten tutkimusten suorittamisen ajaksi, jos on perusteltua syytä epäillä, että kylvösiemen, sen pakkaaminen tai sitä koskevat merkinnät eivät täytä niitä koskevia vaatimuksia. Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi markkinoinnin estämiseksi merkitä kylvösiemenen sopivalla tavalla.

Kielto on annettava määräaikaisena, jos sen perusteena oleva puutteellisuus on mahdollista poistaa. Kielto on viipymättä peruutettava, jos puutteellisuus on poistettu tai puutteellisuudella ei enää kiellon määrittämisen kannalta ole merkitystä.

Jos asia ei siedä viivytystä, Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen lisäksi myös muu 16 §:ssä tarkoitettu valvontaviranomainen voi kieltää kylvösiemenen erän markkinoinnin väliaikaisesti. Väliaikainen markkinointikielto on saatettava viivytyksettä Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ratkaistavaksi. Kielto raukeaa, jos Kasvintuotannon tarkastuskeskus ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua kylvösiemenen erää tai kylvösiemenen markkinointia koskevaa päätöstä viikon kuluessa kiellon antamisesta.

30 §

Hävittämis- ja maastavientimääräys

Jos kylvösiemenen markkinointi on 7 tai 29 §:n nojalla kielletty, Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi sallia kylvösiemenen käytön muuhun tarkoitukseen kuin kylvösiemeneksi taikka määrätä sen vietäväksi maasta tai hävitettäväksi. Päätökseen voidaan liittää ehtoja sen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä.

31 §

Uhkasakko ja teettäminen

Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi tehostaa 29 §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltä tai 30 §:ssä tarkoitettua kylvösiemenen käyttöä koskevaa päätöstä taikka hävittämistä tai maastavientiä koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja teettämistä koskevassa asiassa noudatetaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

7 luku

Erinäiset säännökset

32 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen päätökseen sekä päätökseen, jonka kasvilajikelautakunta on antanut lajikkeen hyväksymistä koskevaan hakemukseen, haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen päätöstä koskeva valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle, jonka on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta valituslautakunnalle.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätöksestä haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Edellä 29 §:n 3 momentissa tarkoitettua väliaikaista markkinointikieltoa koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

33 §

Täytäntöönpano

Tämän lain nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

34 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) tuottaa tai markkinoi kylvösiementä vastoin 4 tai 8 §:n taikka niiden nojalla annettuja säännöksiä taikka rikkoo 7 §:n nojalla määrättyä kieltoa,

2) markkinoi kylvösiementä, joka ei täytä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä kylvösiemenelle, sen pakkaamiselle tai sen merkitsemiselle asetettuja vaatimuksia,

3) pakkaa kylvösiementä ilman 11 §:ssä tarkoitettua lupaa,

4) laiminlyö 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden, taikka

5) laiminlyö 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua tiedoston pitämisen,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *siemenkaupparikkomuksesta* sakkoon. Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

Kasvintuotannon tarkastuskeskus tekee 4 luvussa tarkoitettujen viranomaisten puolesta ilmoituksen 1 momentissa tarkoitettua rikkomuksen saattamiseksi syyteharkintaan. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä rikkomuksesta, jota on kokonaisuutena pidettävä ilmeisen vähäisenä. Tällöin tarkastuskeskus voi antaa rikkomukseen syyllistyneelle elinkeinonharjoittajalle kirjallisen huomautuksen, jossa häntä kehoitetaan korjaamaan havaitut virheellisuudet.

35 §

Menettämisseuraamus

Vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä markkinoitu kylvösiemen pakkausineen tai osa kylvösiemenestä taikka niiden arvo voidaan tuomita kokonaan tai osaksi valtiolle menetetyksi, jollei se olosuhteet huomioon ottaen ole kohtuutonta. Siemenkaupparikkomuksen tuottaman taloudellisen hyödyn ja rikosten tekemiseen käytetyn esineen tai muun omaisuuden tuomitsemisesta valtiolle menetetyksi noudatetaan, mitä rikoslain (39/1889) 2 luvun 16 §:ssä säädetään.

36 §

Virka-apu

Valvontaviranomaisilla on oikeus saada virka-apua muilta viranomaisilta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisten tehtävien suorittamiseksi.

37 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta

Tällä lailla kumotaan 26 päivänä helmikuuta 1993 annettu siemenkauppalaki (233/1993) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen (*kumottu laki*). Kumotun lain nojalla annetut maa- ja metsätalousministeriön päätökset jäävät kuitenkin, siltä osin kuin ne eivät ole ristiriidassa tämän lain kanssa, edelleen voimaan kunnes toisin säädetään.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

38 §

Siirtymäsäännökset

Elinkeinonharjoittaja, joka ennen tämän lain voimaantuloa on pakannut kylvösiementä kumotun lain 13 §:n 1 momentissa tarkoi-

tetulla luvalla, saa harjoittaa tämän lain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa kahden vuoden ajan tämän lain voimaantulosta hakematta mainitussa momentissa tarkoitettua lupaa.

Elinkeinonharjoittaja, joka ennen tämän lain voimaantuloa on tehnyt kumotun lain 12 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen, saa harjoittaa tämän lain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa tekemättä siitä ilmoitusta.

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 2000
